

29. sept. 2015

UKA2015/15

Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa
(Naalakkersuisut Siulittaasuata)

Aallaqqaasiut:

Naalakkersuisut Siulittaasuata ukiaanerani oqalugiaatinnut qujanaq.

Aallaqqaasiullugu Inatsissartuni ilaasortatoqqat, ilaasortannorlaa partiillu tamaasa, ma-tumunnga ukiaanerani ataatsimiinnissamut pingaarutilimmut tikilluaqqorusuppakka, kiisalu Siumut Inatsisartuni ilaasortaaitai sinnerlugit oqaaseqartartut aallarniinera iluatsillugu Hr. Lars-Emil Johansen Inatsisartut siulittaasuattut qinigaanerani pilluaqqorusullugu.

Siullermik

-Qanittumi allamut illumut nutsertussaalluta, illup qalipannerani ikiortigisarput Qullissani meeraasimasooq, oqaluttuarpoq ataata aquuteralattaarsimasooq 6 hestit, taakku misileqqaaramikkut angalaqataalluni, ataata aquuteralaa aallartissimavai, ilajartuaaramigit sukkattikkiartuaarsimapput, naggataagut tamakkersortillugit, eqqaamavaagooq nammineq nangiarluni, umiatsiap sinna tigu-lluartitaarsimallugu najummartersimalluni.

Taamanikkut ipuinnarnermiit 6 hestitut allanngineq najummarternersimavoq.

6-hestinnguit ullumikkut suutarivagut, pissutsit allanngorernerat piunasaqaatillu sakkortutsikkiartuaarnerat nunarsuarmioqataansinni takusinnaavarput ippassaq pissutsit aqagu allaanerussasoq. Tamanna aamma siuariartornerup takussutissaraa, tassalu pissutsit piusullu allanngornerisa. Ilaannikkut najummatsernartut.

Minnerunngitsumik issittumi najugaqarluni, kalaallit qangaaniit pissutsinut allanngoraqisunut tulluussarsinnaaneq pikkoriffingaat oqaatigisariaqarpoq.

Allannginerit angisuut ukiuni kingullerni amerlasuuni nalaattarpangut. Assersuutigilara Nuummi erngup nukiganik nukissiummik sanasoqalernera allannginermik aningaasartuutinillu annertuumik nassataaqarsimasooq, akerlilersorneqarsimaqisooq, ullumikkut nalunngilarput ava-taaniit ikummatissamik eqquusuinikinnerulernermik kinguneqarnerata, nunatsinnut qanoq aningaasatigut sipaarutaasimaqisooq, nunatta nammineerluni nukik pilersitaa taarsiullugu atorneqarluni.

Ilanngullugu taarusuppara Ilimmarfik Nuummi sananeqalermat aammaarluni qanoq akerlerineqarsimatigisooq. Allanngineq taanna aamma aningaasarpassuarnik akeqarsimavoq. Kisianni ullumikkut takusinnaavarput nunaqavissut ilinniagartunngoortut aallartittullu qanoq amerleriarsimatigisut. Tamassuma uppernasarpaa nunatta qanoq iluaqutigitigaa.

Apeqqut una taamaasillunga tikippara: Ilaannikkut allannguinissaq sapiiserfigisanngikkuttigu, taava qanoq siuariartussuungut?

Naalakkersuisuutitaqartut isumaqatigiissutaanni qulequttaapput ; ataatsimoorneq, toqqissisimaneq ineriartornerlu. Taakkualu tunaartaralugit Naalakkersuisut sulinerat Siumumiit nuannaarutigigatsigu oqaatigissuarput.

Susassaqarfiit iserfiginnginnerani, Siumumiit una oqaatigerusupparput. Siumut pinngoqqaarmalli tunaartaq, pingaartitarlu:

Inuiaqatigiit nunamik tunniussinnaasai akisussaassuseqartumik atorluarlugit avataaniillu pisariaqartitatik iluaqutigalugit imminnut napatissinnaalerlutillu aqussinnaalersimasut.

Immitsinnut aperisariaqannginnerpugut tamatta ataasiakkaarluta: *maani nunami qanoq kivitseqataasinnaavunga?*

Nalunngilarput inuk nammineq ullaakkut makissaaq, inuk nammineq atuakkerissaaq, kiammi allap atuakkerissutissammagu? Sanasup nammineq kaataq kivissavaa.

Inatsisitigut sinaakkutit pitsaasut iluanni *tamatta ataasiakkaarluta pisussaaffeqarpugut nunarput asarput kivitseqataaffigissallugu, inummimi ataasiakkaaniippoq ullaakkut nammineq makinissaq, inuk nammineq atuakkerissaaq, sanasup nammineq kaataq kivissuaa.*

Naalackersuisut inatsisartullu inatsisitigut sinaakkutit pitsaaneruleraluttuinnartut eqaattullu anguniartariaqartuarpaat. Taakku sinaakkutit iluanni ataasiakkaarluta nunatsinnik kivitseqataasaaqut,

Tamatta nunatta pisariaqartippaatigut, tamatta ataasiakkaarluta aperisariaqarpugut; nunaga qanoq sullissinnaavara? Suna uanga pikkoriffigaara? Nunamma ingerlanneqarnera tamatta ataasiakkaarluta peqataaffiginnikkutsigu taava kiap ingerlatissavaa? Nalunngilarput pisortat aggerunnaangillat atuakkerissullutit, taanna akisussaaffik inummi ataatsimi ippoq.

Tamatta pikkoriffeqarlutalu atorfissaqarpugut.

Soorlu kuussuaq sialuup kuserneraniik ataatsiminngaanniit aallartittartoq, kisianni aatsaat kuussu-angorsinnaavoq kusernerit tamarmiuppata, kusernerummi ataatsip kuussuannngortissinnaavaa? Oqaatigisariaqarpoq tamatta kuserneq ataasiuvugut, tamatta pisariaqartinneqarpugut tamatta kivitseqataagutta, tamatta qimoqataagutta, taartoq ornitarput imaannaangitsoq mumisissinnaavarput qaamasunngorlugu.

Aningaasaqarneq:

Taamaasillunga nunatta aningaasarnera oqaarseqarfigilaassuara.

Piffissami kingullermi oqallisaasuni malinnaasimagaanni takuneqarsinnaavoq qanoq iliuuseqarnissaq pisariaqarlunnartoq. Taamaamat Siumumiit nuannaarutigarpugut Naalackersuisut assigiinngitsunik sulianik aallartitseresimmammata.

Siunissami aningaasaqarniarnitta pitsaanerulernissaanik immitsinnullu napatissinnaalernissatsinnik neriuutigisagut piviusunngortissagutsigit pisuussutitta uumaatsut atorluarnissaasa ineriartortinnissaat pinngitsoorani pisariaqarpoq. Aaqqissuusseqqinnerit aallartisarneqarpugut, kisianni aamma nalunngilarput tamanna naammangittoq. *Aaqqissuusseqqinnerit saniatigut nunatta aningaasaqarnera siuariartulertariaqarpoq!*

Siumumiit Naalackersuisut kaammattorusuppugut avataaniit aningaasaliisartut suleqatigiiffissarsioqqullugit. Avataaniit aningaasaliinissamat piummassuseqartoqartut nalunngilarput, qanoq arlaatigut nunatsinni aningaasaliisartunullu iluaqutaasumik suleqatigiinnerit ujartuiffiqineqartariaqarpugut. Nunatsinni aningaasat kaaviaartut amerlattissammata, suliffiillu ilinniarfiillu nutaat aqqutissiuutissammata.

Tamannami pinngippat aningaasartuutit amerliartortut qanoq akissaqartissavagut?

Pisortani ineriartorneq

Kommunik iluarsaaqqinnerup nalilersoqqinneqarnera maannakkut aallartereerpoq, aam-malu upernaq manna isumasioqatigiinnermi nalilersuutigineqartut pingaaruteqarluinnarput suliap ingerlaqqinnissaani. KANUKOKA-p sunniuteqarluartumik inissisimanissaa Siumumiit pingaartipparput.

Pisortat aningaasatigut imaannaanngitsumik inissisimanerat nunatsinni nalunngilarput, taamaammat ineriartorneq silatusaartumik ingerlanneqartariaqarpoq, marloqiusamik sullissineq pinaversaarlugu siunniuffigineqarpoq, aammattaaq aningaasanik aqutsilluarnerup, innuttaasunik kiffartuussineq pitsaanerpaq aningaasaliissutit iluanni anguniarneqartuartaqarpoq.

Ammattaaq Siumumiit kaammattuutigissuarput innuttaasut qanimut kommuunerisaminni oqartussaaqataanerat qanoq pittaanningsorsinnaanersoq oqallisaasariaqartoq. Kommuunit ilaat aningavallaarpaat? Allatut aggulunneri nunatsinnut inuinnullu iluaqutaassappaat? Apeqqutit arlaqarput aqqissuussaneq pillugu, nalilersuinerup ingerlanerani tamanna oqallisigineqartut ilagisariaqarpaat.

Aalisarneq:

Nunatta aningaasaqarneranut inuussutissarsiornikkullu pingaarnepaaq allannguallakkaangat nunatsinnut inuinnullu sunniuteqartarpoq.

Siumumiit kissaatigaarput aalisarnerup inerisaqqinnera.

Nungusaataanngitsumik piniarnissaq qulakkeerniarlugu pisassat aalajangersornerat ilisimatuussutisikkut innersuussutinik tunngaveqartariaqarpoq, kisiannili *"atuisut ilisimasaat"* sunneeqataatillugu ataqqineqarnissaat qulakkeertariaqarparput, taakkuami ulluinnarni pisuussutsit suliarisarnerat ilisimasaminni aallaavigimmatigit– tassalu aalisartut piniartullu. Taakkua kisimik ullut tamaa-sa maluginiagaqartarput sumiiffinnilu pisuussutinik sulit allanit ilisimaneqanngitsunik ilisimasaqarlutik.

Siumumiit tamanna pingaartilluinnarlugu oqaatigissuarput.

Suliffissuaqarnikkut pisariaqartinneqartumut ingerlaavartumik naleqqussaasarnissaq pisariaqarpoq, minnerunngitsumik aalisakkat sapinngisamik inereerlugit suliaralugit avammut tunisalnissaat anguniarneqartillugu, taamaammat Naalackersuisut sakkortuumik piumasaraat suliffissuaqarnermik ingerlatsisut tamarmik anguniassagaat aalisakkanit tunisassiat sapinngisamik tamarmik ineriigaanerullutik avammut tunisassiarineqartarnissaat, taama-liornikkut akit pitsaanerusut anguneqassammata aammalu annertunerpaamik nunatsinni suliffissaqartitsinnaallutik. Aalisarneq suliffissuaqarnerlu Nuntasinnut aningaasarsiornikkut iluaqutaareersoq sulit iluaqutaanerulersinneqartariaqarpoq.

Tunisassiornikkut ineriartornerup killiffii soorunami ingerlaavartumik nalilersorneqartariaqarput, tamatuma inuiaqatigiinnut siammasissumi najugalinnut iluaqutaanissaa tunisassiornerullu sapinngisamik imminut akilersinnaanissaa sanillersuullugit.

Aalisarnermut inatsik aqqissuuteqqinneqartoq susassaqtut suleqatigalugit ingerlanneqartoq Siumumiit neriuuteqarfigilluarattigu nalunaarutigissavarput.

Aatsitassat:

Inuussutissarsiutit nutaat pisariaqartilluinnarigut Siumumiit, taamaammat nuaannaarutigaarput aatsitassarsiorfiit nutaat aallartissinnaammata, uani pineqarput Qeqertarsuatsiaat kujataani rubinisorfissaq, aammalu Kangerlussuup eqqaani aatsitassarsiorniat akuersissummik tunineqartut kiisalu tunup avannaarsuani zinkisiorniat qinnuteqarmata.

Ukiuni makkunani aatsitassat akii appariangaallussimapput, tamanna unamminaraluartoq, taamaattoq aallartittoqarnera qinnuteqaatillu takkussuunneri nunatsinnut inuinnullu iluaqutaanissaat kissaattiginarput neriuuteqarfiullutillu.

Aammattaarlu aatsitassat uranimik akullit, isumanaatsumik sapinngisaq tamaat naapertorlugu ingerlanneqarsinnaanissaat, piffissaq qaninnerusooq ungasinnerusorlu isigalugit, aqqutissiuunneqarmat, taamaasilluni nunatta sananeqaataa naapertorlugu aatsitassat piusut atorluarsinnaaniassammata. Nunatta pisariaqartittiffiata nalaaniinnittinni, isumanaatsumik ingerlanneqarsinnaasut ammaffigisariaqarigut Siumut isumaqarpoq.

Ilanngullugu Siumumiit kaammattuugissuarput aatsitassarsiornemi qinnuteqaatinut suliaqarneq eqanneq anguniaqqullugu, taamaasilluni nunatta pisariaqartittiffiata nalaaniinnitsinni aningaasat nutaat suliffiillu nutaat pingasuatumik pilersissinnaaniassammata.

Nunanut allanut tunngasut:

Nunanut allanut tunngasut, tasanilu politikki, tassaasariaqarpoq nunatta avammut niuersinnaanerani aqqutissiuineq, taamaasilluni nunatsinnut inuinnullu iluaqutaalluni. Taamaammat Siumumiit iluarisimaarparput nunanut allanut attaveqarneq aningaasarsiornittinnut niuerniarnittinnullu aqqutissiuunneq salluutinneqarmat.

Minnerunngitsumik ukiuni makkunani issittoq assut soqutigineqaleraluttuinnarnera atorluartariaqarpoq, taamaasilluni nunat allat suleqatiginerisigut suliffiit, ilisimasat nutaat, nunattinni suliniutinut aningaasaliinerit oqinnerusumik ingerlasinnaaniassammata.

Naluneqanngitsutuut nunanut allanut niuernitta malittigaai aningaasat nunatsinnut isertut suliffinik pilersittinerit, atungarissaarnittinnullu akissaqarnerunerput. Ullumikkullu annertunermik aalisarnerneq taannaavoq avammut tunisassiortuusooq, naqissuseqattaartariaqartoq tassaavoq ataasinnaanerumik avammut tunisassiornitta sanngiittumik inissisimatimmatigut, taamaammat aatsitassarsiorneq susoqarfiulersooq iluarisimaarnarpoq.

Attaveqatigiinneq:

Inuussutissarsiutit ilaartotariaqartut ukiorpaalunngortuni takusinnaanikuuaarput. Aalisarnerup aatsitassarsiornerullu saniatigut takornariaqarneq periarfissaalluartoq oqariartuutigiarparput, kisiannili ajorluartumik malunnaatilimmik ineriartorfiusimanngilaq, allaat kinguariartorfiusimalluni. Illuatungaatigut unammillertigut Island, Svalbard Savalimmiullu siuariartorfiusut. Allaat Islandimi aalisarnerneq annertortuumik aningaasarsiorfioreersooq takornariaqarnerup qaangersimallugu.

Tamassuma ilaatigut takutippaa nunatsinni aqqissussaaneq nutartertariaqartoq. Nalunngilarput angallanneq qanoq akisutigisooq, tamanna aqqissuuseqqinnikkut allannorsinnaasooq Naalakker-

suisut oqariartuutigivaat. Tamanna Siumumiit isumaqatigaarput, aammalu nuannaarutigalugu timmisartoqarfeqarneq nutarteriffiussasoq siunniunneqarmat.

Malunnaatilimmik takornariaqarneq inuussutissarsiutaassappat nunatsinni, minnerunngitsumillu billitsit akii appariarnissaanut periarfissiisoqassappat, oqariartuutaavoq Nuummi Ilulissanilu mittarfiit nutarteriffiusariaqartut. Tamanna qanoq iliuuseqarfigipallattariaqarpoq, Siumumiillu peqataas-suugut oqallinnermut aaliangiinermullu.

Ilanngullugu oqaatigisariaqarpoq ilisimavarput Kangerlussuarmi nuna qeriuannartoq qeriuannarunnaarmat. Taassumallu kingunerisaanik iluarsartuusseqqinnissaq pisariaqalersimalluni, allaat milliard koruuni sinnerluarlugu akeqassalluni. Siumumiit kaammattugisissuarput taasuma oqaluuserinissaa allartittariaqartoq, nunatsinnut allannguinerit annertuut kingunerisinnaammagit. Kangerlussuaq sussava? Mittarfittaa millilernerqassava? Nunatta isaavia illoqarfimmiittariaqalinnginnerluni, Nuummi Ilulissaniluu? Imaluunniit 2 milliardilluunniit tungaanut atussavaguut Kangerlussuarmi iluarsartuusseqqinnermut? Taamaasiornerup ukiut amerlanngittuinnarni Kangerlussuaq qulakkiissagaa ilisimavarput, apeqqutit imaannaangitsut allannguinerimik kinguneqartussat.

Ullumikkummi angallannikkut aaqqissuussaanitta takornariaqarneq malunnaatilimmik siuarsarsinnaasimassappagu, immaqa qangali tamanna pereersimassanngikkaluarnerluni?

Sanaartorneq:

Inuiaqatigiinni ukiorpasuaannagortuni sanaartorneq ineqarnerlu oqaluuserineqartarpoq. Suliassat imaannaanngeqisut nalunngilarput, inissiat ilarpasui ulluttinnut tulluukkunnaarnikuullutik. Naalakkersuisut siunniuppaat iluarsaassinissanut ukiuni tulluuttuni aningaasanut inatsisissanut annertuumik immikkoortitsisoqassasoq, tamanna ilaanni pisariaqaqisoq nalunangilaq. Suliassa-qarfimmi tassani eqqummaariffissat amerlaqisut, assersuutigalugu praktikkerfissat qulakkeer-niarnissat.

Suliffissaaleqinermik akiuiniarneq:

Ullumikkut inuiaqatigiinni pisariaqartilluinnarparput inuussutissarsiutitigut pisariaqartinneqartunut immikkut ilinniartitsisarnissarput pikkorissaasarnissarpullu, ullumikkummi suliffissaaleqisutut inissisimasut pingasoraterutaat tassaapput 18-iniit 29-t tungaannut ukiullit. Taamannak inissimaneq imaannaanngitsoq, qanoq iliuuseqarfiginissaa, sinaakkusernissaalu, ujartortuartaqarpoq. Inuit namminneerlutik imminnut napatilernissaanut aqutissiuisussamik.

Siumumiit nuannaarutigaarput Naalakkersuisut tamanna eqqummaariffigimmassuk, qanoq iliuusis-samillu tikkuussisumik periusissiaq atserneqarsimasoq ”Suliffeqarneq isumannaatsumi”, anguniak-kat qanoq iliuusissallu neriuuteqarfigilluarpagut. Nalunngilarpummi suliffissaaleqisut ilarpasui suliffimmik tunineqaraluarunilluunniit, tarnikkut oqimaattorsiorneq assigisaaluunniit ajornartorsiut peqqutaalluni sulileraannaanngitsut. Taamaammat innuttaasut ikiortariallit eqqortumik ikiortaria-qarput, sulileraannaat imaluunniit ilinnialeraannaat piaarnerpaamik taakku tungaannut innersuut-tariaqarlutik.

Nalunngilarpummi suliffissaaleqisut annertunerpaartaat ilinniarsimangitsuusut. Aappaatigullu assersuutigalugu assassorluni suliffiit, soorlu sanasut, ruujorilerisut il.il., sulii nunatta avataaniit tikisittinikkut annertuumik inuttalersorneqartut, allaat assassorluni suliffiit 40% tikillugu nunatta avataaniit suliarortuullutik. Kialluunniit eqquugigissanngilaa kissaatiginartoq inuusuttortagut

tamakkununnga ilinniassasut, taamaasillutik atorfiit tamakku pissarsiarsinnaalissavaat, nunattinnut inunnullu ataasiakkaanut taakkununnga iluaqutaqisumik.

Ilinniartitaaneq:

Taamallu ammaanermi oqalugiarneq naapertorlugu ilinniartitaaneq tamatta isumaqatigiilluta inuiaqatigiinnut pingaaruteqarnerpaatut isigisarput tikipparput. Una erseqqissaasutigigitu: Ilinniak-kaminnik naammassinnittartut amerliartornerat Siumup nuannaarutigalugu maluginiarpaa. Amerlanerusut ilinniagaqarnermikkut qaffasissumik atorfittaartut akileraartarnermikkut atugaris-saarnitta allanngortinninnissaa periarfissaqarpallu inerisarnissaa qulakkeertussaavaat.

Ilinniarneq inuunermut qaamanerusumut aqqtissaasinnaavoq.

Taamaammat Siumup nuannaarutigaa ilinniarsiit nunatsinni suli amerliartornerat Naalakkersuisut siulittaasuata erseqqissaassutigimmagu oqalugiaammuni.

Sulimi nunaqavissut ilinniarsimasut amerlaqisut nunatta pisariaqartippai.

Taamaattoq aamma nalunngilarput meeqqat atuarfiini unamminartut ajornartorsiutillu amerlaqisut. Meeqqaat atuarfii tunngaviupput ilinniarnissamat piareersarnermut. Kisianni meeqqap inuunermut piareersarnermini tunngavigaa angajoqqaani. Misissuinerit takutissimavaat meeqqat angusarissaar-tartut angajoqqaaminniik aaliangersimasunik piunasaqarfigineqartut, assersuutigalugu nalunaa-qutaq aaliangersimasukkut innareertarnissaq, angerlarsimaffimmi aaliangersimasunik suliassaqaar-tarneq.

Taamaammaat Siumumiit ilanngullugu Naalakkersuisunut kaammattuutigissuarput ilinniartitaaneq meeqaallu eqqartornerani, angajoqqaat sakkussaannik tuniorarnissaat, peqataatinnissaallu.

Oqaatigisariaqarpoq ukiut 15-20 missaani kingullerni nunarput siuariarsimaqaaq, siuariartorneq taanna attatiinnarnissaa tamatta kaammattuutigalugulu peqataaffigiuartariaqarparput.

Aammalu minnerunngitsumik kaammattuutigissuarput nunaqqatitta ilinniarsimasut nunatsinni suliffeqarfinit atorluarneqartarnissaat aqqtissiunnerusariaqarlutigu. Taamaattoqanngippammi inuiaqatigiit timikkut tarnikkullu atugarissaarfiusut pilersinneqarsinnaanngimmata.

Ilaqutariinneq:

Ilaqutariinneq meeqqap inuuneranut pingaaruteqarluinnartoq, inuuneratalu sinneranut tunnga-viliisartoq oqaatigineqartarpoq. Nunatsinni nalunngilarput ilaqutariippassuit ilungersorlutik inuu-sut. Taamaammat Siumumiit nuannaarutigaarput Naalakkersusiut ilaqutariinnermut aammalu inun-nut isummaginninnermut tunngasuni suliniutit arlaqartut aallartissimammattigit. Minnerunngitsumik nunatsinni ajornartorsiuterpassuit sorlapalaavat, tassalu kinguaassiutitigit atorerluinerit akior-niarnerat. Misissuinerimmi assigiinngitsut takutippaat tamanna ajornartorsiut nunattinni annertusoq. Inuiaqatigiinni inersimasut pisussaaffeqarpugut meeqqat illersussallugit, tamanna akisussaaffik eqqaamajuartariaqarput, kiammi allap meeqqat illersussammagit?

Nalunngilarput una pineqartoq inuiaqatigiinni paquminartuusoq, kisianni paqumigiinnaraluaruttigu, taava qanoq akiussuarput?

Siumumiit nuannaarutigaarput Naalakkersuisut siulittaasuata paquminartut eqqartormagit, nunanimita allani siuttut qassit paquminartunik eqqartuisarpat?

Siumumiit kaammattuutigissuarput suliniutit kinguaassiutigut atonerluinermut akiuiniarnermut sakkortusisassasut. Ajortup sorlapalaava taanna nungutivittariaqarpoq.

Peqqinnissaqarfimmittaaq unamminartut arlaqaqisut nalunngilarput. Ilanngullugu piffissami nalaatattanni tusartualerparput TB annertuallaamik nunatsinni atungaasoq, naalakkersuisut susassaqtullu allat, soorlu kommuunit, qaammarsaanerat ingerlasoq maluginiarparput. Ilaqutariit peqqissut pilersissappata ataasiakkaarluta akissaaffeqarpugut, assersuutigalugu qitterarneq nunatsinni atuuteqisoq TB´p tuniluunneranut peqqutaaqataasoq eqqaaneqarsinnaavoq.

Siumumiit nuannaarutigisarput ilanngullugu oqaatigerusuppara, tassalu ukiorpassuarni anguniagarput soraannermusiat aapparipap isetitai apeqqutaatinnagit aaqqivigineqarneri. Soraannermusiat aaqqissuuteqqinnerini piviusunngulersoq.

Taamatut oqaaseqarlunga naggasiinissara tikippara:

Siumumiit una oqaatigerusupparput:

Neriuuteqarnerup silarsuaa nukittorsartariaqarpoq nersualaarinertigut, kivitseqatigiinnitsigut ataatsimoortumik misiginitsigut partiit akimorlugit ineriartormik tikkuartuunitsigut, nunatta asasatta kusanartumik neriuuteqarfigneratigut.

Angusaqarusussuseq uummarsartuariaqarparput

Siumumit nuannaarutigivarput Naalakkersuisoqatigiit inuussutissarsiornermi sukarsuit sisamat pingaartissallugit aaliangiussimammassuk.

Sukarsuimmi sisamat tassaasut aalisarneq, suliffissuaqarneq, aatsitassarsiorneq takornariaqarnerlu. Siumumit kaammattuutigiserunnarparpoq sinaakkutit ornitarpullu ersarissappat sukarsuit sisamat ukiuni aaliangersimasukkaartuni periusiamik tamarmik immikkut sinaakkuteqartumik sanaanneqassasut. Nalunngilarpuit ilai peqareersut. Taamaattoq inuiaqatigiinni neriuuteqarfigneqartut ersarissumik orninneqarnerat inuiaqatigiinni toqqissinermik tunisisartoq nalunngilarput, taamaattumik periusissiat sukarsuarnut sisamaasunut innuttaasunut tikkuussinermik tunisissapput, pisortanut aammalu namminersorlutik aallarnisaasunut ersarissumik tunisinerannut tamanut iluaqutaassapput, siunissarput suut qanorlu ingerlassanersut naatsorsorsinnaagaangatsigit nalor-ninaatsumik sulineq aallartittarpoq.

Sukarsuimmi inuiaqatigiinni isorartoqisumi, neriuffigivagut, neriutivagut tamatta kivitseqatigiiffigisinnaassallugit, aningaasaqarnermi aallartilluarpat tamatsinnut ulluinnarni inuiaqatigiinni toqqissisimanerumik tunisissapput, ulluinnarni atugarisassatigut, ineqarnikkut, peqqinnissakkut katsorsartiffissatigullu. Qilanaarpugut ukiaanerani ataatsimiinnermi suleqatigiinnissatsinnut, qilanaarpugut tigussaasunik oqalliseqatigiinnissatsinnut. Qilanaarpugullu inuiaqatigiinni sinaakkutinik ersarissutinik inuiaqatigiinnut iluaqtissanik suleqatigiinnissatsinnut.

Piffissaq inuiaqatigiinni allannguiffiusoq ornipparput. Inussutissarsiutit nutaat, aatsitassarsiornikkut annertuumik suliffeqarnikkut aningaasaqarnikkullu allannguisinnaasut aammalu aangallannikkut allannguutissat, malittigisaanik takornariaqarneq inuussutissarsiutitut malunnaatilimmik inuiaqatigiinni aallannguisasoq naatsorsuutaasariaqarpoq.

Allannguinnissaq allanngueqataanissarlu naleqqussarfigisinnaasariaqarigut taakku 6 hestet takutippaat. Tassami ullumikkut aalisartut 150 hestenik aquuterallattaqartartut takornartaanngillat.

Aalisartoq aperigaanni 6-hestinik taarserusunnerai qanormita akissagaluarpaatigut?

Maannakkut nunarput sinaakkusersorlugu aallartipparput takornariaqarnermut aatsitassarsiornermullu allannguutissat, tassani qularnanngilaq najummatsernartoqassasut. Kisianni qularnanngitsoq aajuna pissutsinik taakkununga naleqqussassaqaarpugut.

Taamatut oqaaseqarluta Naalakkersuisut siulittaasuata ammaanermi oqalugiaataa Siumumi tusaatissatut tiguarput.

Jens-Erik Kirkegaard
Siumut